

Bog anmeldelse.

The science of Finance by Henry Carter Adams, Professor of political economy and finance at the university of Michigan (New York 1898 573 p.)

Naar Finansvidenskaben ikke staar i synderlig stor Gæld til engelske økonomiske Forfattere for den betydelige Udvikling, som dette Fag kan opvise i vore Dage, er Grunden hertil vel for en Del at søge deri, at de nævnte Forfattere ikke have betragtet denne Disciplin som en selvstændig Videnskab, men kun som en Underafdeling af Nationaløkonomien. De have vel i saa Henseende været under Indflydelse af deres store Epigoner Adam Smith og Stuart Mill, der behandlede Finansvidenskaben som Underafdelinger af deres nationaløkonomiske Hovedværker »Wealth of Nations« og »Principles of political economy«. Naturligvis skylder man Englænderne mange værdifulde Afhandlinger om enkelte finansvidenskabelige Emner, men det har ikke været deres Sag at skrive en sammenhængende Finansvidenskab. Der er imidlertid i den senere Tid Tegn til en begyndende Strømkæntning. I 1892 offentliggjorde Bastable saaledes »Public finance«, og i 1898 har en amerikansk Forfatter, Henry Carter Adams, ofret den nævnte

Bog anmeldelse.

The science of Finance by Henry Carter Adams, Professor of political economy and finance at the university of Michigan (New York 1898 573 p.)

Naar Finansvidenskaben ikke staar i synderlig stor Gæld til engelske økonomiske Forfattere for den betydelige Udvikling, som dette Fag kan opvise i vore Dage, er Grunden hertil vel for en Del at søge deri, at de nævnte Forfattere ikke have betragtet denne Disciplin som en selvstændig Videnskab, men kun som en Underafdeling af Nationaløkonomien. De have vel i saa Henseende været under Indflydelse af deres store Epigoner Adam Smith og Stuart Mill, der behandlede Finansvidenskaben som Underafdelinger af deres nationaløkonomiske Hovedværker »Wealth of Nations« og »Principles of political economy«. Naturligvis skylder man Englænderne mange værdifulde Afhandlinger om enkelte finansvidenskabelige Emner, men det har ikke været deres Sag at skrive en sammenhængende Finansvidenskab. Der er imidlertid i den senere Tid Tegn til en begyndende Strømkæntning. I 1892 offentliggjorde Bastable saaledes »Public finance«, og i 1898 har en amerikansk Forfatter, Henry Carter Adams, ofret den nævnte

Videnskab et Værk med den i Overskriften angivne Titel. Ret naturligt sætter Adams det skete Omslag i Forbindelse med en gennemgribende Forandring i Betragtningen af det organiserede Samfund. Dette bedømmes ikke længere under et rent individualistisk Synspunkt, men som en Organisme med sine helt selvstændige Opgaver og Funktioner. Denne Opfattelse have engelske Videnskabsmænd været længst om at tilegne sig; men er den først naaet, har man samtidig fastslaaet Berettigelsen af selvstændigt at studere denne Organismes Liv, i hvilken atter den økonomiske Side indtager en saare vigtig Plads.

Professor Adams har ikke følt sig besværet af den tunge Rustning, i hvilken den moderne Finansvidenskab, særlig den tyske, plejer at optræde; han har paa mange Punkter med stor Dristighed bygget sig sit eget System. For at tage et saa vigtigt Punkt for sig som Skatternes Inddelingsgrundlag sondrer Forfatteren mellem 3 Hovedgrupper, eftersom Skatten tages:

- 1) direkte af Indtægten,
- 2) af Formuen som Kilde til Indtægten,
- 3) af Erhvervet, som Midlet til at sikre en Indtægt;

men under den sidstnævnte Gruppe finder man saa indrangeret Forbrugsafgifterne, saa vel de indenlandske som Tolden. Denne Omkalfatring af alle de gængse Delingslinjer bevirker, at store Dele af Bogen læses med ikke ringe Besvær, og man kan vanskeligt overbevise sig om, at den foreslaaede Gruppering bærer Fortrinet.

Eller for at fremdrage et andet Exempel skal jeg nævne Forfatterens Forhold til Formuebeskat-

ningen. Naturligt er det her at holde Linjerne klare og skarpe og undersøge denne Skats relative Berettigelse i Forhold til den rene Indkomstbeskatning, hvad enten man saa endelig beslutter sig til praktisk at optage Formuebeskatningen i Indkomstkatten ved forskellige Satser for blivende eller forbigaaende Indtægter eller man foretrækker at anvise Formuebeskatningen en helt selvstændig Plads. I Stedet derfor udviser Forfatteren Grænserne mellem Indkomst- og Formueskatten derved, at Indtægt af personlig Virksomhed omsættes til kapitaliseret Formue; men da denne Forvandling støder paa de største Vanskeligheder i de virkelige Forhold, bliver Undersøgelsen højst besværlig.

Større Interesse end ved sine theoretiske Deduktioner har Adams Bog ved en Mængde Oplysninger om amerikanske Forhold, hvilke man ellers maa hente mange Steder fra. Og vil man prøve Hovedlinjerne i de bestaaende finansielle Systemer, turde Bogen ogsaa kunne tjene som nyttig Tankegymnastik.

Cordt Trap.
